

DESICE

CIRCULAIRE ECONOMIE VERSTERKEN VIA INNOVATIEF ONTWERP

DESICE heeft als doel het regionale en lokale beleid op het gebied van de circulaire economie te verbeteren en productontwerpers beter in staat te stellen innovatieve werkwijzen toe te passen. 8 partners uit 7 EU-landen werken samen om kennisoverdracht te stimuleren en beleidsverbeteringen door te voeren door goede praktijken in kaart te brengen. Het project wil via uitwisseling en capaciteitsopbouw de overgang naar een circulaire economie waarborgen.

PROJECT PARTNERS

Anatoliki SA - Organisation for local development (Griekenland)

Economische Raad voor Oost-Vlaanderen (België)

BSC, Business Support Centre Kranj, L.t.d., Kranj (Slovenië)

Thessaloniki Municipality (Griekenland)

Public Institution Lithuanian Innovation Centre (Litouwen)

South Muntenia Regional Development Agency (Roemenië)

Association of Municipalities of Tartu County (Estland)

UPI Emilia-Romagna (Italië)

Van beleidsdiscussies tot praktische ideeën: DESICE komt bijeen in Bologna en Imola

Een circulaire economie lijkt op papier misschien eenvoudig. De vraag is hoe dat eruitziet wanneer een regio probeert het in de praktijk te brengen. Dit stond centraal tijdens de tweedaagse bijeenkomst van de DESICE-partners in Bologna en Imola, waar projectplanning, lokale expertise en studiebezoeken samenkwamen.

De partners begonnen met het inventariseren van hun voortgang. Ze bespraken lopende activiteiten, peer reviews en de volgende fase van het regionale overleg. Deze gesprekken zijn belangrijk omdat elke DESICE-regio met verschillende instellingen, sectoren en beleidsinstrumenten werkt. Regelmatige uitwisselingen helpen de partners om gemeenschappelijke uitdagingen te herkennen en ideeën te vinden die aan hun eigen omstandigheden kunnen worden aangepast.

Vervolgens werd het programma opengesteld voor lokale stemmen. Tijdens een openbare sessie over ecodesign, circulaire economie en bedrijfsinnovatie brachten vertegenwoordigers van de Universiteit van Ferrara, Sfridoo, lokale overheden en Datalogic verschillende perspectieven op dezelfde uitdaging naar voren. Een ontwerper richt zich wellicht op materialen en de levensduur van producten; een bedrijf heeft misschien behoefte aan een werkbaar model; een overheidsinstantie moet nadenken over hoe verandering in een heel gebied kan worden ondersteund. Door deze visies samen te brengen, konden ambitieuze doelstellingen worden gekoppeld aan de beslissingen die organisaties dagelijks nemen.

Bezoeken in en rond Imola voegden een extra dimensie toe. Op het circuit van Imola verkenden de partners initiatieven om de milieu-impact, vervuiling en geluidsoverlast in een grote, complexe omgeving te verminderen. Bezoeken aan Romagna Impianti en Fondazione Golinelli boden verdere voorbeelden van industriële innovatie, publiek-private samenwerking en duurzame organisatie-modellen. Bij elke stop rees een nuttige vraag: welke onderdelen van een lokale oplossing zouden elders kunnen werken, en wat zou er moeten veranderen?

Dat is het doel van interregionaal leren. De DESICE-partners zijn niet op zoek naar identieke oplossingen in elke regio. Ze vergelijken ervaringen, toetsen aannames en zoeken naar benaderingen die aansluiten bij de lokale behoeften. Dankzij gastpartner UPI Emilia-Romagna leverden de bijeenkomsten in Bologna en Imola hen nieuwe voorbeelden op die ze kunnen meenemen naar de volgende fase van hun werk.

HET DESICE-PROJECT HEEFT ALS
DOEL HET BELEID OP HET GEBIED VAN
DE CIRCULAIRE ECONOMIE TE
VERSTERKEN DOOR
KENNISUITWISSELING,
BELEIDSVERBETERINGEN EN
CAPACITEITSOPBOUW ONDER
BELANGHEBBENDEN TE
BEVORDEREN.

HET UITEINDELIJKE DOEL IS BIJ TE
DRAGEN AAN DE TRANSITIE NAAR EEN
CIRCULAIR ECONOMIEMODEL IN DE
DEELNEMENDE REGIO'S.

MEER INFORMATIE OVER ONZE GOEDE PRAKTIJKEN EN DE
OVERDRACHT DAARVAN TUSSEN REGIO'S – NR. 5

CENTER ROG: EEN PLEK OM TE MAKEN, TE HERSTELLEN EN TE HERDENKEN

Stel je voor dat je een idee hebt voor een product dat minder grondstoffen verbruikt en langer meegaat. Waar zou je het kunnen testen? Wie zou je kunnen helpen bij het kiezen van materialen, het bouwen van een prototype of het uitzoeken of mensen het zouden gebruiken? In Ljubljana brengt Center Rog veel van die mogelijkheden onder één dak samen.

Het centrum brengt ontwerpers, ondernemers, onderzoekers, burgers en overheidsinstellingen met elkaar in contact via productielaboratoria, makerspaces en educatieve programma's. Mensen kunnen er leren omgaan met specifieke apparatuur, experimenteren met lokaal beschikbare materialen, bestaande voorwerpen repareren en nieuwe producten ontwikkelen. Het is een plek waar circulair ontwerpen niet alleen een onderwerp van discussie is, maar ook daadwerkelijk in de praktijk wordt gebracht.

Die praktische aanpak verandert hoe we over afval denken. Recycling is waardevol, maar veel mogelijkheden om afval te voorkomen doen zich al eerder voor. Een product kan zo worden ontworpen dat het langer bruikbaar blijft, gerepareerd kan worden als er een onderdeel kapotgaat, of aangepast kan worden voor een nieuw doel. Door deze keuzes tijdens het ontwerpproces te testen, kunnen later materialen worden bespaard. Center Rog biedt makers en kleine bedrijven de ruimte om dergelijke mogelijkheden te verkennen en te leren van wat wel en niet werkt.

WIL JE MEER WETEN? Dat kan via www.center-rog.si

SÕÕR: WAAR CIRCULAIRE IDEEËN MATERIAALEXPERIMENTEN WORDEN

Wat als ontwerpers nieuwe materialen zouden kunnen testen, met technologieën zouden kunnen experimenteren en circulaire ideeën zouden kunnen omzetten in echte prototypes? In Tartu, Estland, biedt het SÕÕR Circular Experimentation Lab precies daarvoor een ruimte.

SÕÕR brengt ontwerpers, makers, studenten, onderzoekers en organisaties samen om biodesign, circulair prototypen en experimenteren met materialen te verkennen. Via workshops, open laboratoriumsessies en co-creatieactiviteiten kunnen deelnemers werken met biogebaseerde materialen zoals plantenvezels, cellulose, algen en natuurlijke pigmenten, terwijl ze nieuwe manieren van maken en prototypen verkennen.

De aanpak van het lab is gebaseerd op leren door te experimenteren. In plaats van zich alleen te richten op wat er met een product gebeurt aan het einde van zijn levensduur, moedigt SÕÕR deelnemers aan om vanaf het allereerste begin van het ontwerpproces rekening te houden met materialen, hulpbronnen en circulariteit.

Door toegang te bieden tot kennis, gereedschappen en een samenwerkingsomgeving laat SÕÕR zien hoe hands-on experimenteren kan helpen om circulaire ontwerpprincipes om te zetten in praktische oplossingen.

WIL JE MEER WETEN? Dat kan via www.s66r.ee

Ontwerpers leren verder te kijken dan het eerste gebruik: een peer review met Pallas University

Een student die een stoel, een kledingstuk of een bedrukt voorwerp ontwerpt, maakt keuzes die jaren later van belang zullen zijn. Kan het materiaal worden hergebruikt? Kan een beschadigd onderdeel worden gerepareerd? Wat gebeurt er als het voorwerp niet langer nodig is? Aan de Pallas Hogeschool in Tartu, Estland, worden deze vragen steeds meer geïntegreerd in het onderwijs in creatieve vakken.

Een online DESICE-peer review bracht Pallas in contact met partners uit Emilia-Romagna om de aanpak van de hogeschool onder de loep te nemen. Pallas herzielt momenteel de leerplannen en leerresultaten van alle kunst- en ontwerpopleidingen en introduceert materiaalverantwoordelijkheid en levenscyclusdenken in vakgebieden als textiel, fotografie, beeldhouwkunst en media- en reclameontwerp. Studenten werken met concepten als hergebruik, reparatie, conservering en herontwerp. Onderzoek naar lokale materialen, waaronder wol en hennep, biedt hen extra mogelijkheden om duurzame principes te koppelen aan praktisch creatief werk.

Wat kan een andere regio hieruit leren? Vertegenwoordigers uit Emilia-Romagna vergeleken de aanpak van Pallas met hun eigen onderwijsaanbod op het gebied van eco-innovatie, dat bestaat uit gestructureerde, competentiegerichte trajecten en beroepsopleidingen. Beide benaderingen hechten waarde aan praktische vaardigheden en aansluiting bij het beroepsleven, maar spreken de studenten op verschillende manieren aan. Pallas past de bestaande creatieve opleidingen geleidelijk aan; de Italiaanse voorbeelden behandelen eco-innovatie explicieter via specifieke cursussen.

Deze verschillen maakten de discussie waardevol. De deelnemers zagen een reëel potentieel in het onderwijzen van materiaalverantwoordelijkheid binnen creatieve disciplines. Ze erkenden ook dat het overnemen van een onderwijsaanpak meer inhoudt dan alleen het invoeren van nieuwe lesinhoud. Instellingen moeten nagaan hoe opleidingen zijn georganiseerd en gefinancierd, wat de regelgeving toestaat en hoe docenten uit verschillende vakgebieden kunnen samenwerken.

WAT GRIEKSE WIJN- EN ZUIVELPRODUCENTEN OOST-VLAANDEREN KUNNEN LEREN OVER CIRCULAIRE VOEDSELSYSTEMEN

Een kleine voedselproducent wil misschien afval terugdringen, maar beschikt niet over de tijd, de contacten of de middelen om een nieuwe aanpak te ontwikkelen. Een onderzoeker heeft misschien een veelbelovend idee, maar geen contacten met bedrijven die het zouden kunnen testen. Een regionale overheid stelt wellicht ambitieuze doelstellingen op het gebied van de circulaire economie vast, zonder een duidelijk plan om alle betrokkenen bij elkaar te brengen. De uitdaging ligt vaak niet zozeer in een gebrek aan ideeën, maar in een gebrek aan contacten en samenwerking.

Die uitdaging stond centraal tijdens een DESICE-peer review tussen Oost-Vlaanderen en Griekenland. EroV heeft haar beleid gericht op de voedingssector en de ambachtelijke sector. Terwijl men nadenkt over hoe die koers in de praktijk kan worden gebracht, verdiepte Ero zich in de Greensmartmed-methodologie, een goede praktijk uit Griekenland, die door CERTH werd gepresenteerd tijdens de projectbijeenkomst in Estland

GreenSmartMed is ontworpen om samenwerking binnen een regionaal ecosysteem te organiseren. Het brengt bedrijven in nauwer contact met onderzoekers, overheidsinstanties en burgers, en helpt kleinere bedrijven hun duurzaamheidsuitdagingen te koppelen aan kennis, regionale prioriteiten en mogelijke innovatiekansen. In West-Macedonië is de methode gebruikt om 26 bedrijven in de wijn- en zuivelsector te clusteren.

Voor Oost-Vlaanderen vormt die ervaring eerder een uitgangspunt dan een kant-en-klaar antwoord. De voedings- en ambachtssectoren van de regio hebben hun eigen bedrijven, relaties en behoeften. Tijdens de evaluatie hebben de deelnemers nagedacht over hoe de Griekse aanpak zou kunnen aansluiten bij de nieuwe beleidsrichting van de regio en op welke punten lokale expertise op het gebied van voedsel van essentieel belang zou zijn. Een gestructureerde methode kan mensen helpen om samen te werken, maar de kwaliteit van die samenwerking hangt af van het inzicht in het gebied.

THESSALONIKI MAAKT CIRCULAIR ONTWERP TOT EEN ONDERDEEL VAN HET DAGELIJKSE STADSLEVEN

De waarde van repareren wordt duidelijk wanneer iemand probeert een kapot voorwerp te repareren. Al snel ontdekt men of de onderdelen kunnen worden vervangen en of de materialen opnieuw kunnen worden gebruikt. Thessaloniki creëert meer mogelijkheden voor inwoners om die praktische ervaring op te doen, als onderdeel van haar bredere plannen voor de circulaire economie.

Een belangrijke plek is het RRR-centrum van de stad, dat is ontwikkeld in het kader van het LIFE-IP CEI-Griekenland-project. Het combineert leren met praktische activiteiten rond hergebruik, reparatie en recycling. Een Repair Café moedigt mensen aan om voorwerpen een tweede kans te geven, terwijl een gezamenlijke makerspace toegang biedt tot apparatuur zoals 3D-printers, CNC-machines en gereedschap voor upcycling. Inwoners en studenten kunnen direct met materialen aan de slag en vaardigheden opdoen.

Deze ervaring brengt ook een bredere ontwerpuitdaging aan het licht. Wanneer een voorwerp moeilijk uit elkaar te halen of aan te passen is, zien mensen waarom circulair ontwerp al moet beginnen voordat het afval wordt. Een workshop kan een voorwerp redden, maar kan mensen ook helpen betere vragen te stellen over het volgende product dat ze kopen of maken.

Thessaloniki breidt deze inspanningen uit over de hele stad. Er worden 48 statiegeldautomaten geïnstalleerd met een belonings-systeem om deelname te stimuleren. Daarnaast worden er 'Green Points' en 'Creative Material Reuse Centers' opgezet om bruikbare producten en materialen in omloop te houden. Schoolprogramma's, upcycling-workshops en schoonmaakacties in de buurt koppelen deze infrastructuur aan leren en dagelijkse gewoontes.

Geen van deze activiteiten staat op zichzelf. Faciliteiten bieden inwoners een plek om actie te ondernemen; voorlichting helpt hen te begrijpen waarom hun keuzes ertoe doen; buurtorganisaties ondersteunen de deelname. Samen maken ze de circulaire doelstellingen van de gemeente zichtbaarder en praktischer.

Voor het DESICE-project biedt Thessaloniki een voorbeeld van hoe een stad beleid, infrastructuur en mensen met elkaar kan verbinden. De transitie wordt gemakkelijker voor te stellen wanneer inwoners zien dat deze plaatsvindt in een klaslokaal, een workshop of een gerepareerd voorwerp dat ze weer kunnen gebruiken.

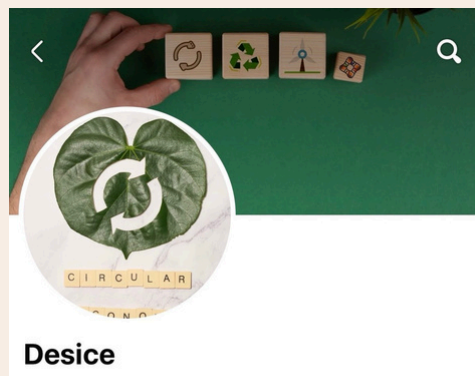
Bedankt dat je bij ons hebt aangesloten!

We stellen je interesse en steun voor onze reis naar een duurzame en innovatieve toekomst zeer op prijs.

Blijf op de hoogte voor meer nieuws, inzichten en mogelijkheden om mee te doen. Samen kunnen we een betekenisvolle impact maken!

**VOLG ONZE SOCIALE MEDIAKANALEN
EN MIS NIETS VAN ONZE ACTIVITEITEN**

IG: [desice_project](#)
FB: [Desice](#)

**Interreg
Europe**

Co-funded by
the European Union

DESICE